

B.A. Sem.-3 Examination
CC-201 Political Science
Indian Polity-I

Time : 2-30 Hours]

October-2024

[Max. Marks : 70

સૂચના : (૧) દરેક પ્રશ્નનાં ગુણ સમાન છે.
 (૨) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

- ૧ ભારતીય બંધારણ ઘડતરના વિવિધ તબક્કાઓનું વર્ણન કરો. ૧૪
 અથવા
 ૧ ભારતના બંધારણની વિશેષતાઓ જણાવો. ૧૪
- ૨ રાજ્યનીતિના માર્ગદર્શન સિદ્ધાંતોની ચર્ચા કરો. ૧૪
 અથવા
 ૨ બંધારણીય સુધારાઓ પર પ્રકાશ પાડો. ૧૪
- ૩ સંસદની રચના સમજાવી તેનાં કાર્યો જણાવો. ૧૪
 અથવા
 ૩ નોંધ લખો : (ક) રાષ્ટ્રપતિ (ખ) ન્યાયતંત્રની સ્વતંત્રતા. ૧૪
- ૪ ધારાસભાની રચના વિશે વિસ્તૃતપણે ચર્ચા કરો. ૧૪
 અથવા
 ૪ નોંધ લખો : (ક) મુખ્યમંત્રી અને મંત્રીમંડળ (ખ) વડી અદાલત. ૧૪
- ૫ યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી લખો (કોઈપણ સાત) : ૧૪
- (૧) બંધારણ સભાના પ્રથમ કાર્યકારી અધ્યક્ષ કોણ હતાં?
 (અ) જવાહરલાલ નહેરુ (બ) સચ્ચિદાનંદ સિંહા (ક) ગાંધીજી (ડ) બી. એન. રાવ
- (૨) ભારતીય બંધારણનું લક્ષણ નથી.
 (અ) લોકશાહી (બ) પ્રજાસત્તાક (ક) બેવડી નાગરિકતા (ડ) સમવાયતંત્ર
- (૩) ભારતીય બંધારણનાં ધ્યેયોનો ઉલ્લેખ ક્યાં જોવા મળે છે?
 (અ) આમુખ (બ) કોંગ્રેસ (ક) સંસદ (ડ) સંયુક્ત યાદી
- (૪) શોષણ સામેનો હક્ક કઈ કલમ હેઠળ સમાવિષ્ટ છે?
 (અ) કલમ ૧૫થી ૧૭ (બ) કલમ ૧૮થી ૧૯ (ક) કલમ ૨૦થી ૨૨ (ડ) કલમ ૨૩થી ૨૪
- (૫) રાજ્યનીતિના માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો કઈ કલમ હેઠળ સમાવિષ્ટ છે?
 (અ) કલમ ૩૫થી ૫૧ (બ) કલમ ૩૮થી ૪૩ (ક) કલમ ૪૨થી ૫૨ (ડ) કલમ ૪૫થી ૫૪
- (૬) બંધારણના કયા સુધારા દ્વારા મિલકતનો હક્ક મૂળભૂત હક્ક તરીકે નાબૂદ કરવામાં આવ્યો?
 (અ) ૪૩મો સુધારો (બ) ૪૪મો સુધારો (ક) ૪૫મો સુધારો (ડ) ૪૬મો સુધારો
- (૭) રાજ્યસભાના અધ્યક્ષ કોણ હોય છે?
 (અ) વડાપ્રધાન (બ) રાષ્ટ્રપતિ (ક) ઉપરાષ્ટ્રપતિ (ડ) રાજ્યપાલ

1610N676-2

- (૮) રાજ્યસભામાં રાષ્ટ્રપતિ કેટલા સભ્યોની નિમણૂક કરી શકે છે?
(અ) ૮ (બ) ૯ (ક) ૧૦ (ડ) ૧૨
- (૯) વડાપ્રધાનની નિમણૂક કોણ કરે છે?
(અ) રાષ્ટ્રપતિ (બ) સ્પીકર (ક) મુખ્ય ન્યાયાધીશ (ડ) ઉપરાષ્ટ્રપતિ
- (૧૦) ભારતનું ન્યાયતંત્ર કેવા આકારનું છે?
(અ) વર્તુળ (બ) ચોરસ (ક) લંબચોરસ (ડ) પીરામીડ
- (૧૧) કયા રાજ્યમાં વિધાન પરિષદ અસ્તિત્વમાં છે?
(અ) મહારાષ્ટ્ર (બ) ઉત્તરપ્રદેશ (ક) આંધ્રપ્રદેશ (ડ) તમામ
- (૧૨) વડી અદાલતના ન્યાયાધીશની નિવૃત્તિ વયમર્યાદા કેટલી હોય છે?
(અ) ૫૮ વર્ષ (બ) ૬૦ વર્ષ (ક) ૬૨ વર્ષ (ડ) ૬૪ વર્ષ.

ENGLISH VERSION

- 1 Describe the various stages of Indian constitution making. 14
- OR**
- 1 State the features of the constitution of India. 14
- 2 Discuss the directive principles of state policy. 14
- OR**
- 2 To shed light on the constitutional amendments. 14
- 3 Explain the composition of parliament and state its functions. 14
- OR**
- 3 Write notes : (a) President (b) Independence of Judiciary. 14
- 4 Discuss in detail the composition of the legislature. 14
- OR**
- 4 Write notes : (a) Chief Minister and Council of Ministers (b) The High Court. 14
- 5 Choose the appropriate option (any seven) : 14
- (1) Who was the first working chairman of the constituent assembly?
(a) Jawaharlal Nehru (b) Sachidanand Sinha (c) Gandhiji (d) B. N. Rao
- (2) Not a feature of the Indian constitution.
(a) Democracy (b) Re-Public (c) Dual citizenship (d) Federalism
- (3) Where are the objectives of the Indian constitution mentioned?
(a) Preamble (b) Congress (c) Parliament (d) Concurrent list
- (4) Right against exploitation is enshrined under which article?
(a) Arti. 15 to 17 (b) Arti. 18 to 19 (c) Arti. 20 to 22 (d) Arti. 23 to 24
- (5) Directive principles of state policy are contained under which article?
(a) Arti. 36 to 51 (b) Arti. 38 to 43 (c) Arti. 42 to 52 (d) Arti. 45 to 54
- (6) The right to property been abolished as a fundamental right by which amendment of the constitution?
(a) 43rd amendment (b) 44th amendment (c) 45th amendment (d) 46th amendment

1610N676-3

- (7) Who is chairperson of the council of state (Rajyasabha).
(a) Prime Minister (b) President (c) Vice President (d) Governor
 - (8) How many members can the president appoint in the Rajyasabha?
(a) 8 (b) 9 (c) 10 (d) 12
 - (9) Who appoints the Prime Minister?
(a) President (b) Speaker (c) Chief Justice (d) Vice President.
 - (10) What is the shape of the Judicial system of India?
(a) Circle (b) Square (c) rectangular (d) Pyramid
 - (11) In which state, Legislative council exists?
(a) Maharashtra (b) Uttarpradesh (c) Andhrapradesh (d) All
 - (12) What is the retirement age of a High Court Judge?
(a) 58 yrs (b) 60 yrs (c) 62 yrs (d) 64 yrs.
-